

Nacionalna dramatika v Makedoniji od 2010 do 2020 - obstaja ali ne obstaja, je sedaj vprašanje? Zakaj po jugoslovanskem, balkanskem in evropskem uspehu makedonskih dramatikov Gorana Stefanovskega in Dejana Dukovskega, znotraj nekdanjih jugoslovanskih držav in širše, nihče ne pozna nove generacije makedonskih dramatikov ... Zakaj so redko uprizorjena dela sodobnih domačih dramatikov? Akademska kriza in umetno povzročena diskontinuiteta ... Gledališki klani, politizirani mediji in lažna medijska neodvisnost ali spopadanje z možnostmi rednih uprizoritev in gledališke kariere. Zaposlitve prek političnih strank v edinih gledališčih v Makedoniji - narodnih oz. nacionalnih gledališčih. Od Katerine Momeve, Blagice Sekulovske, Gorjana Miloševskega, Srđana Janacieviča, Sasha Dimovskega, Ivane Nelkovske, do Igorja Popa Trajkova, Mie Efremove, Mie Nikoloske, Lidije Mitoske Gjorgjioske ... Spogledovanja med sodobno makedonsko literaturo in sodobno makedonsko dramatiko - oportunistične dramske priredbe proze in filmskih scenarijev (uspešne priredbe in neuspešni pristopi) ... Filmske scenarijske strukture v sodobni drami, avtorji igrajo na dve karti - filmsko in gledališko (festivalski vzpon nacionalnega filma - stagnacija nacionalne gledališke umetnosti in produkcije). Regionalni uspeh nedramske avtorice Rumene Bužarovske - feministke, pisateljice kratke proze (amerikanizirani makedonski feminizem ali uspeh zunaj meja makedonske gledališke realnosti v krizi).

Institucionalna korupcija; ministri za kulturo, ki se menjajo vsake 3 do 6 mesecev; stalni v.d. direktorji z omejenimi pooblastili odločanja; neskončne gledališke rekonstrukcije; gledališče brez zdrave kulturne politike in brez temeljito implementiranih kulturnih strategij; umetnike, ki so na odru več kot 20 let, obravnavajo, kot da so se pojavili na sceni pred enim letom; če si mednarodno uspešen in nisi del klanov, si kaznovan (ne podprejo projektov, prijavljenih na javne razpise) ... ne čakajte na Godota, izgubljen je v Severni Makedoniji ali BJRM/ FYROM ali Republiki Makedoniji.

Na srečo smo tu mi, ekipa iz Makedonskega centra ITI / PRODUKCIJA, ki poskušamo s svojimi ustvarjalnimi in produkcijskimi zmogljivostmi, z razvojem elektronskega založništva in video gledališke produkcije, odkrivati sodobne makedonske avtorje, jih afirmirati in podpirati z objavo njihovih dramskih besedil, podpirati plejado mladih in starejših dramatikov, ki niso del lokalnih gledaliških klanov, in niso del gledališkega monopola.

Ključne besede: sodobna domača dramatika; 2010-2021; močni ženski glasovi; lokalna gledališča v krizi; erodirano nacionalno družbeno-politično in kulturno stanje duha.

Izredna profesorica **Ivanka Apostolova** je samozaposlena v kulturi kot likovna antropologinja, programska producentka, vizualna dramaturginja, prevajalka, urednica, avtorica in predavateljica. Je vodja makedonskega centra ITI/PRODUKCIJA in avtorica nagrajenih videogledaliških projektov (*Destination: Skopje-Gabrovo*, 2020; *Dispersive Dramatics in Skopje*, 2020; *Dispersive Dramatics: Poor Little Rich Drama in Kratovo*, 2019). Predava zgodovino umetnosti in oblikovanja na Fakulteti za umetnost in oblikovanje Evropske univerze v Skopju. Je avtorica in urednica gledališke revije *The Theater Times* ter avtorica knjig *Theater Comics; In Search Of Lost Director in Antropologija izkušenj v gledališču*. Bila je komisarka makedonskega paviljona na Beneškem arhitekturnem bienalu leta 2016 in mentorica na mednarodni delavnici *Intersected Witches* na Praškem kvadrienu (Scenofest) leta 2011. Ivanka je članica mednarodnih in nacionalnih poklicnih mrež: ITI, ZDUS, ICOMOS, AICA, MATA, ENICPA, FEST ...

ivankaapostolova@gmail.com